

Za praznike pitana štajersk perutnina, razna divjačina, najfinije sveže meso. Izborni narezki in prvovrstne mesne delikatese. FR. SLAMIČ, veleposrednik, Ljubljana, Gosposvetska cesta 6. — Oglejte si moderno urejeno trgovino! — Cene nizke! — Telefon 29-73.

Zanemarljen prehlad ima često najslabše posledice. Kot staro — preizkušeno sredstvo proti kašlju, prehladu dihalnih organov, hripavosti in zasluženju so znane skoro po vsem svetu Kaiserjeve prsne karamelle in se dobijo sedaj v originalni kakovosti v lekarnah, drogerijah in kjer so vidni plakati. V lastnem interesu konzumentov je, da izrecno zahtevajo originalno kakovost (cena 5 Din za vrečko ali 12 Din za ploč. škatljo), ker se nahajajo v prometu ničva ponarejanja, katera zdravju prej škodijo kot koristijo.

Oblike kemično čisti barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

12. Ptuj: I. 24. XI. — 18 navzočih. — O ženski vzgoji. Drugi samoizobraževalni tečaj.

13. Vransko: I. 24. XI. — 11. — Razvoj otroka v šolski dobi.

14. Sv. Lenart v Slov. goricah: I. 18. XI. — 9. — Okrožnica. Program dela.

15. Št. Ilj — Mislinje: I. 21. XI. — 8. — Stanovske zadeve. Bregant: Elementarni razred.

16. Braslovce: I. 23. XI. — 12. — Okrožnica. O rokotvornem pouku.

17. Unec: I. 12. XI. — 13. — Bregant: Elementarni razred.

18. Unec: II. 23. XI. — ??.

19. Slovenjgradec: I. 3. XII. — 11. — Okrožnica. Iz družboslovja: I. in 2. pogl.

20. Spodnja in Gornja Kungota: I. 8. XI. — 9. — Iz zgodovine Zg. Kungote.

21. Ljutomer: I. 28. XI. — 9. — Drugi tečaj. Bregant: Elementarni razred.

22. Crenšovci: I. 25. XI. — 12. — Orožnica. Iz družboslovja. »Popotnik« I. in 2. št.

23. Borovnica: I. 24. XI. — 11. — Okrožnica. Drugi tečaj.

24. Trbovlje-Vode: I. 23. XI. — 31. — O lepem (Kuhlmann). Bregant: Elementarni razred.

25. Kapela I. (Ljutomer): 26. XI. — 7. — Okrožnica. O mladinskem slovstvu.

26. Sv. Duh-Sv. Jurij: I. 29. XI. — 16. — Razni predlogi.

27. Gornja Radgona: I. 29. XI. — 6. — Okrožnica. Bregant: Elementarni razred.

Sestanki krožkov so po dosedanjih poročilih v mesecu novembru številnejši kot v istem mesecu lanskega leta. Prosimo sklicatelje, kjer še ni bilo prvega sestanka, da ga čim prej skličejo. Istotako prosimo, da bi se intenzivneje obravnavala snov iz »Popotnika«. Referat tovarišice Kosove se je priporočil v obravnavanje že v okrožnici Oio.

Krožki v januarju. Za prihodnji mesec je javljenih mnogo sestankov. Kjer bo prvi v tem šolskem letu šele v januarju, prosimo, da se naslednjimi sestanki pospešijo. Petero samoizobraževalnih sestankov v letu je vendar le malo. Upamo, da se to število povsod doseže. V januarju 1928 smo dosegli razmeroma mnogo krožkovih sestankov: 75.

Gospodarski študij. V naših najaktivnejših društvih se povdaja pomen in potreba gospodarskega študija med učitelstvom. Tudi pozivi na OIO so že prišli v tem smislu. Javljamo, da je OIO za študij našega gospodarstva nabavil 100 (sto) izvodov Erjavečevega dela o kmetiškem vprašanju. Tudi je pozval vse krožke, naj knjigo naroče. Ker se je odzvalo doslej pre malo reflektantov, se knjigo razpošlje vsem krožkom v najkrajšem času. Delo o kmetiškem vprašanju v Sloveniji zasluži vsestransko preučevanje od strani učitelstva. Knjiga stane 20 Din izvod. Prosim, da se ta znesek zbere na prvem sestanku krožka in pošlje poverjenstvu v Ljubljani.

Zimska oblačila

kupite najceneje v priznani solidni krojaški tvrdki

Jos. Rojina, Ljubljana

Signurnim odjemalcem, plačilne olajšave!

Pletenine vseh vrst, jager perilo,

volnene nogavice, rokavice,

dežnike, čepice, damske torbice, srajce,

kravate i. t. d. kupite po najugodnejši ceni

pri ŠTERK nasl.

Miloš Karničnik

Ljubljana, Stari trg št. 18

NOTE

za petje, klavir, violino

i. t. d. za šolo in dom

Za naročilo

zadostna dopisnica.

(Gg. učitelj poseben popust.)

dobavlja po najnižji ceni

„MATIČNA KNJIGARNA“

LJUBLJANA

POZOR GDČ. IN GOSPE UČITELJICE,

ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe.

Poslužite se krojnih tečajev, ki se vršijo mesečno

v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potem

korespondence, da se izobrazite popolnoma v lastni

izdelavi oblek. Cenjenim učiteljskim krojem znižan

honorar. Izdelovanje krojev po meri. Zasebno krojno

učilišče, Stari trg št. 19, Ljubljana, Telefon 2477.

80 let raziskovanja

je bilo treba, da se odkrije pravi Schichtov način pranja, ki obstoji v tem, da se

ŽENSKA HVALA

vzame za namakanje perila preko noči, zjutraj pa se za izpiranje uporabi

Schichtovo Terpenin milo

Pokret učiteljic.

ZMOTNI NAZORI

Neštoto krat smo že čule od vsih strani in tudi same priznavamo, da je delo učiteljice med ljudstvom eminentne važnosti, kajti predvsem je treba kulturno dvigniti našo ženo — mater, če hočemo dati našemu prosvetnemu delu med narodom trajno podlago. Naša učiteljska organizacija — kakor znano — je hotela dati temu delu enotno smer ter je pričela organizirati v svrhu ženske izobrazbe po deželi gospodinjstvo-nadljalne šole in takozvane dekliške krožke. Poslednji naj se osnujejo za enkrat tam, kjer še ni mogoče ustanoviti gospodinjstvo-nadljalne šole. Delo v dekliških krožkih je zgolj idejnega značaja; teoretično razpravljanje o raznih gospodinskih, gospodarskih i. dr. vprašanjih ter ročno delo naj služi samo kot podlaga, potom katere bomo privedle ženo do globljega spoznanja njenega poslanstva. Torej ne gre tukaj za kako učenje gotovih, morda celo predpisanih predmetov po učnem načrtu, ampak bistveno je intuitivno spoznanje teženj in potreb naše žene ter po tem spoznanju usmeriti način svojega dela.

Za to delo je treba razumevanja in poštvovalnosti, ki jo je sposobna le ženska. Začetek bo za marsikatero težak, zlasti če je mlajša in osamljena v kakem pustem kraju. Toda še veliko težje je delo za one tovarišice, ki jim poleg drugih celo lastni tovarišupravitelji mečejo polena pod noge ter jim s svojimi zastarelimi, pedantičnimi nazori grenijo veselje do dela. Za nešteto pritožb se je čulo v tem oziru in skoro neverjetno je, kakšnim šikanam so izpostavljene nekatere učiteljice s strani svojih upraviteljev. Nedavno je na učiteljskem zborovanju neki upravitelj zatrjeval, da ne pusti delati izven šole ničesar, ne da bi se mu o tem predložilo preje matancin, podoben učni načrt ter da hoče imeti vsekakor vrhovno nadzorstvo nad tem delom. »Patron mora biti! Pri tej priliki mi je neka tovarišica rekla: »Tudi naš upravitelj je istih nazorov; ta druga zopet: »Naš tudi; pa bom vendarle začela, če le ne bo preveč ovir.« Tovariši, potem se pa čudite, če so učiteljice tako apatične, če jih je težko pridobiti za kako delo. Nasprotno, naravnost občudovati je treba one, ki kljub takim razmeram ne vržejo puške v koruzo. Skrajni čas je že, da postanejo naše razmere res tovarišice in to predvsem z ozirom na medsebojno pomoč in spodbudo, ki jo pa nikakor ne izostavimo s pokroviteljstvom in šefovstvom.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3

Izdelovanje ročnih in strojnih vesen. Predtiskarija

— Zaloga DMC in vseh potrebščin za vesenje. —

Učiteljski pravnik.

—Š Ali je treba prošnje za stalnost in za 100% položajno plačo kolkovati? V »Ročnem katalogu« za leto 1928/29. je na strani 66 rečeno: »Prošnje za priznanje stalnosti je predložiti nekolkovane (čl. 128. in 18.) v dvojniki.«

Veliki župan mariborske oblasti je izdal naredbu z dne 18. maja 1928 P. br. 3065/1-28, ki se glasi: »Povodoma finančne revizije šolkov pri tukajšnjem uradu po organu finančnatelstva v Mariboru, je le ta pojasnil z ozirom na takni zakon iz čl. 128. čin. zak., da prošnje za položajno plačo po čl. 128. čin. zak. niso kolka proste. — Nadalje pravi naredba, da je prošnje kolkovati redno s 5 + 20 Din in priloge z 2 Din.

Predmetne prošnje se faktično morajo kolkovati, zato prošim pojasniti: ali se prošnje morajo kolkovati, ali pa so kolka proste (kakor je navedeno v R. K.)?

Odgovor. Po čl. 128. urad. zakona so drž. uslužbenci oproščeni plačevanja dekretirnih in vseh ostalih taks za vloge ali zahteve, ki se nanašajo na osebne in rodbinske pravice po urad. zakonu. Z ozirom na ta predpis je torej prošnja za stalnost kolkovine prosta,

kajti uradniški zakon določa v čl. 18., da postane uslužbenec stalen, če je izpolnil obče predpisane pogoje, t. j. avtomatski, kakor napredovanje v osnovni plači od dneva dospelosti — od položitve strok. izpla — (glej razsodbo Drž. sveta na strani 65. — R. K.). Prošnja za položajno plačo je pa kolkovati, ker to napredovanje ni avtomatsko, temveč odvisno od rešitve navedenega, kakor prošnja za dopuste, predčasne upokojitve, porazpisanje mesta i. dr.

Stanovska organizacija UJU

Poročila:

+ MARENBERŠKO UČIT. DRUŠTVO je zborovalo dne 10. novembra 1928 v Vuhredu.

Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. a) Sestava učnih načrtov; b) kurs za pletarstvo. 3. Slučajnosti.

ad 1. Učiteljstva v okraju je 37, članstva je 32, navzočih je bilo 27 članov, t. j. 84%.

Tov. predsednik otvori zborovanje in pozdravi novodošle tov. Nato preide na čitanje dopisov. a) Pov. UJU v Ljubljani št. 12. Glavna skupščina v Mariboru. b) Pov. UJU v Ljubljani št. 17. Razposlane članske karte in uverenja. c) Pov. UJU v Ljubljani št. 1485. Tov. Hudales odloži predsedstvo, ker je imenovan drugam Naproša se tov. podpredsednika Vollmaierja za vodstvo društva do novih volitev. d) Pov. UJU v Ljubljani št. 245. Uradna poročila šol. upr. sodiščem. d) Pov. UJU v Ljubljani št. 45. Za realizacijo posrednega Učit. doma v Ljubljani in Mariboru. e) Pov. UJU v Ljubljani št. 313. Poravnava članarine za leto 1927/28.

Tov. Lešnik predlaga, da bi ostala članarina 10 Din. Obenem opozori tovariše, da poravnajo članarino do 1. septembra. Člane pa, ki so odšli, se po šenkratni opozoritvi izterja pravnim putem. Predlog se sprejme.

ad 2. a) Tovariš nadzornik nam razloži sestavo učnih načrtov ter poda snov, ki se jo obravnava na eno do petrazrednicah. b) za deška ročna dela poroča tov. predsednik, da je povabil ravnatelja Humeka, da predava o pletarstvu. Kurs bi trajal pet dni, in sicer se je določil čas po binokostih. Kraj se določi, ko bo dovoljeno za posejanje kurza izposlovanje. Stroške za kurs bi naj preskrbelo učiteljsko društvo.

ad 3. a) Na učiteljskem zborovanju v Vuhredu so se sprejele sledeče resolucije:

1. Pov. UJU v Ljubljani naj povzroči, da se vsem učiteljskim društvom čimprej dostavi prepis projekta narodni skupščini ravnar predloženega zakona o osnovnih šolah — v izjavo.

2. Uredba o krajnih in oblastnih šolskih odborih naj se spremeni v tem smislu, da se predsednik krajnega šolskega odbora voli in da se člani volijo direktno po proporciju kot zastopniki staršev šolobiskujočih otrok.

3. Pov. UJU in Upravna šolska odbora v Mariboru in Ljubljani se pozivata, da skrbita za to, da bode šolska oblast ščitila lastnino šole napram avtonomnim korporacijam.

b) Učiteljsko društvo za Marenberški okraj zbrano na zborovanju — v principu soglašajo z mišljenjem tov. Žerjave glede ustanovitve centralnega mladinskega lista, izraženo v 12. številki »Učit. Tov.« Zato poziva podpisano društvo poverjenstvu, da takoj ukrene vse potrebno, da se ta ideja čim prej uresniči. — Če že delamo na to, da se ustrojijo naše šole v duhu modernih pedagoških idej, je vitalnega pomena tudi to, da moderniziramo slovenski mladinski list. Ta naj odgovarja duhu časa in potrebam nove šole, predvsem pa mentaliteti dece, kar o našnjih mladinskih listih ne moremo trditi. Poverjenstvu naj pozove vsa okrajna učiteljska društva, da glede tega v najkrajšem času izrazijo svoje mnenje.

+ BREŽIŠKO-SEVNISKO UČIT. DRUŠTVO je imelo svoj občni zbor dne 6. oktobra 1928 v Brežicah.

Situacijsko poročilo: Učiteljstva v okraju je 99, včlanjenih 82, navzočih 43, t. j. 52%.

Tov. predsednik Jakopec pozdravi navzoče, zlasti novovstopivše člane ter se spominja med počitnicami umrlih tov. Gajška ter tov. Reichmanove. V počastilo njihovega spomina se zborovalci dvignejo s sedežev.

Tajniško poročilo: Ker je prejšnji tajnik tov. Gajšek pri zborovanju 10. marca 1928 odložil svojo funkcijo, je vodil tudi tajniške posle odtlej predsednik sam, ki je podal tajniško poročilo, iz katerega posnemamo:

Društvo je imelo pet samoizobraževalnih krožkov, ki so na sestankih večinoma razpravljali o liberalizmu, sociologiji ter se razgovarjali o raznih pedagoških vprašanjih. Društvo je zborovalo vsega skupaj petkrat, enkrat skupno z učiteljskim krožkom in lanskega okraja. Predavanje je bilo 5, in sicer 4 pedagoške ter 1 pedagoško-politične vsebine.

Blagajniško poročilo je podal tov. Ferluga. Dohodkov je bilo v preteklem poslovnem letu 9536/38 Din, stroškov 8384/28 Din, v blagajni torej 1152/10 Din. Pregledovalca računov (Peterlin, Knapič) sta našla iste v redu, predlagani absolutoriji je bil sprejet.

Poročilo o letošnji pokrajinski skupščini je podal tov. Čopič, eno državne skupščine tov. Peterlin. K prvemu poročilu pripominja tov. Vadnal, da je organizacija vedno delovala z vsemi razpoložljivimi sredstvi, da doseže naš stan izboljšanje svojega gnetnega položaja in dvigne izobrazbo članov ter omeji škodo, ki jo trpi posebno naše društvo, da stoji še vedno ob strani nevlanjeni, posebno aktivni člani društva, ki se sklicujoč se na izjavo, »da člani likvidiranega Edinstva pristopajo k matičnemu društvu UJU Brežice s pripombo, da hočejo i v nadalje delovati v področju učiteljskega društva Brežice-Sevnica v duhu narodnega in državnega edinstva«. Slednje je vsekakor povabiti, da stopijo v naš krog, pomnožijo naše vrste in sodelujejo v skupni borbi za naše stanovske pravice. Sprejeto.

Volitve. Novi odbor je bil izvoljen z vzklikom. Predsednik Ivanuš Robert; podpredsednik Peterlin Alojzij; blagajnik Jerob Milan; tajnik Knapič Janko; odborniki Weble Adela in Tomine Ida; namestnika Tomine Ela in Župevc Slavko; pregledovalca računov Hofbek Edo in Gerlovič Stana; člani društvenega razsodišča Vadnal Franc, Kokot Ludeviki in Jakopec Franjo.

Predlogi društvnikov:

I. Odločno odklanjamo zopetno okrnitev pravic z nastavljanjem učiteljev volonterjev in zahtevamo, da se že enkrat razčisti vprašanje učiteljic, poročenih z možmi, ki niso v državni službi. Sprejeto.

II. Učiteljsko društvo za brežiško-sevnški okraj poziva poverjenstvo UJU v Ljubljani, da strogo izvaja oba sprejeta sklepa v 1. seji ožjega sosveta 22. in 23. septembra 1928 ter v vseh slučajih in pri vseh učiteljskih imenovanjih kontrolira njih zakonito opravičenost in skladnost z zakoni in ustavo. Sprejeto.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ DOLNJA LENDAVA je zborovalo dne 7. decembra 1928 v Crensovcih.

Situacijsko poročilo: Učiteljstva v srezu je 7, članov UJU 66, navzočih 39, t. j. 59%.

1. Tovariš predsednik otvori zborovanje s pozdravom članstva in gostov ter poda dnevni red zborovanja.

2. Kot druga točka je sledilo predavanje tov. Spragerja o pomenu računstva v elementarnem razredu v pravcu delovne šole. Tov. referent je v dnevem predavanju podal le prvi del snovi, ki jo je tako skrbno in temeljito pripravil. Referat na tem zborovanju je obsegal prve tedne v začetku šolskega leta: pripravo na pouk v računstvu, obravnavo pojmov, števil in njih pisavo. Referent je podal svoj referat tako poljudno, temeljito in nazorno, da je navzoče članstvo glasno priznalo po končanem referatu, da je v teh dveh urah pridobilo mnogo važnega in koristnega, zato pa je žel referent prav toplo zahvalno. — Skenilo se je, da bo tov. Sprager nadaljeval svoj referat na prihodnjem zborovanju.

3. Tovariš predsednik je nato prečital došle dopise. Glede »Učiteljske gospodarske

